

SEGURETAT COMPUTACIONAL

Enginyeria Informàtica

Optativa: 6 crèdits (3+3)

Objectius:

- ? Introduir el tema de la seguretat en sistemes informàtics i les seves components legals, polítiques, administratives, físiques i, també, lògiques.
- ? Introduir a l'alumne al concepte de la seguretat en sistemes operatius, concretament a través del UNIX i Windows NT.
- ? Introduir a l'alumne en els fonaments matemàtics i tècniques utilitzades per a la protecció de la informació en sistemes informàtics.
- ? Donar a l'alumne els coneixements necessaris per a l'aplicació de mètodes i algorismes de protecció de la informació, tant des de la seva vessant clàssica com moderna.
- ? Donar a l'alumne els coneixements necessaris per a l'aplicació dels mètodes i tècniques criptogràfiques adients, tant en criptosistemes de clau pública com privada.
- ? Introduir el concepte de protocol i, en general, esquemes de seguretat per a resoldre problemes d'autenticació, accés compartit, criptografia *scrow*, distribució i gestió de claus, proves d'identificació, proves de coneixement nul, etc.
- ? Aprendre a utilitzar *software* apropiat per la construcció i l'administració d'infraestructures de clau pública (PKI).

Programa de l'assignatura:

1. Introducció
 - o Seguretat en el tractament de la informació
 - o Seguretat en sistemes operatius
 - o Seguretat en bases de dades
 - o Seguretat en xarxes de comunicacions
 - o Polítiques i models de seguretat
 - o Avaluació de sistemes segurs
 - o La seguretat en el sistema *Unix*
2. Sistemes criptogràfics
 - o Sistemes criptogràfics (Shannon 1949)
 - o Criptosistemes de clau privada
 - o Teoria del secret perfecte de Shannon (1949)
 - o Teoria de l'autenticitat perfecta
 - o Exemples d'autenticitat i secret perfecte
 - o Principis de criptografia computacional

3. Criptografia de clau privada

- o Mètodes criptogràfics elementals
- o Criptografia clàssica
- o Criptografia de clau privada. El DES
- o Criptoanàlisi del DES
- o Modes d'operació del DES
- o Aplicacions DES
- o L'**AES** (Rijndael), el nou estàndard en criptografia de clau privada.

4. Previs aritmètics

- o L'algorisme de les divisions successives
- o MCD
- o Càlcul d'inversos
- o Algorisme estès d'Euclides
- o Teorema de Dirichlet
- o Síntesi d'un LFSR
- o Aritmètica i nombres primers
- o Quadrats i arrels quadrades a $\mathbb{Z}/p$
- o Quadrats i arrels quadrades a $\mathbb{Z}/q$, on $q=p_1 \cdot p_2$

5. Criptografia de clau pública

- o Criptografia de clau pública
- o Funcions unidireccionals
- o La funció exponencial
- o Problemes NP. El Knapsak
- o Utilització de les funcions unidireccionals
- o Criptosistema RSA
- o Perills en l'ús del RSA
- o La seguretat en l'RSA
- o Criptosistema ElGamal
- o Signatura digital DSS
- o Criptosistema Knapsak
- o Criptosistemes probabilístics
- o Infraestructures de clau pública (PKI). Certificats CCITT X.509

6. Protocols criptogràfics

- o Protocols criptogràfics
- o Protocol de tres-passes de Shamir
- o Protocols de gestió de claus
- o Protocols quàntics d'intercanvi de claus
- o Protocols d'autenticació. Signatures digitals
- o Signatures implícites
- o Signatures explícites
- o Funcions *hash* criptogràfiques
- o SHS (Secure Hash Standard)
- o Signatures digitals.
- o Problemes dels esquemes de signatura digital

- o Protocols d'autenticació. STS. SSL.
- o Transaccions amb rastre
- o Transaccions sense rastre. Firmes digitals cegues
- o Esquemes llindar
- o Esquema de Shamir 1979
- o Proves d'identitat
- o Proves de coneixement nul
- o Prova d'identitat d'Omura
- o Tirar una moneda per telèfon
- o Protocol de Fiat-Shamir

Pràctiques:

- ? Utilització de les eines de seguretat del sistema operatiu UNIX, i d'alguns paquets de seguretat de domini públic relacionats.
- ? Utilització de la llibreria OpenSSL.

Bibliografia:

- ? Brassard G.: *Modern Cryptology*, LNCS, n.325, Springer-Verlag (1988).
- ? Hardy, G.H. and Wright, E.M.: *An Introduction to the Theory of Numbers*, Oxford Science Publications, Clarendon Press, Oxford (1989).
- ? Rifà, J.: *Seguretat Computacional*. Materials, 21. Servei de Publicacions de la UAB. 1998.
- ? Rifà, J. i Huguet, L.: *Comunicación Digital*. Masson Ed. (1991).
- ? Robling Denning D.E.: *Cryptography and Data Security*. Addison-Wesley Publishing Company (1988).
- ? Schneier, B.: *Applied Cryptography*, John Wiley and Sons, Inc. 1996.
- ? Simmons, G.S.: *Contemporary Cryptology. The Science of Information Integrity*, IEEE Press (1991).
- ? Pfleger, C.P.: *Security in Computing*. , Prentice Hall (1997).

Avaluació de l'assignatura:

La nota conjunta màxima de 2 punts, obtinguda en l'avaluació de les pràctiques, passarà a sumar-se directament a la nota de l'exàmen final (màxim de 8 punts) per obtenir la nota global de l'assignatura.

Per poder aprovar l'assignatura cal haver aprovat les dues parts per separat (exàmen, pràctiques).

Nota: Si una de les dues parts està suspesa, l'assignatura quedarà suspesa.